

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem foga-
dunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1 szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisors tér-
fogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Uj elmebeteg kórház.

Lapunk mult számában igen bőlesen és behatóan foglalkozott egy emberbarát a rohamosan terjedő tüdővész megátlása és az ily betegségben szenvedők elhelyezésére és gondos ápolására szükséges helyiség felállítására. A cikkíró felvetette a kérdést s megmutatta az utat, megjelölte a módot, hogy miként gondoskodhatnánk mi is tüdővész betegségben szenvedő felebarátaink kellő elhelyezéséről; javaslatba hozza s felkéri az irányadó körök figyelmét arra, hogy vármegyei közkórházunk egy tüdővész betegek befogadására szolgáló alkalmas szanatórium felépítése által mielőbb bővítsék, illetve egészítsék ki.

Nem zárkozunk el ezen kérdés megoldása előtt, sőt üdvözljük a nemes eszme szerzőjét és szívünkben kívánjuk a célzatos törekvés mielőbbi megvalósítását.

Megvalljuk azonban, hogy sokkal égetőbb szükségét érezzük annak, hogy vármegyei közkórházunk, nem rendelkezvén elegendő helyiséggel arra, miszerint a folyton szaporodó elmebetegeket elhelyezhesse, egy, e célra szolgáló helyiség, esetleg épület mielőbb emeltessék. Nincs kórházunknál jelenleg annyi üres hely sem, hogy a megfigyelésre minősített elmebeteget is csak ideiglenesen elhelyezhetnénk. Ezen körülménnyel fogva jutottunk ma már azon sajnálatos helyzetbe, hogy a közegészségügyi törvények és rendeletek intézkedéseinek, bármennyire is igyekeznénk, nem tudunk eleget tenni. — Az 1876. évi XIV. törvényzikk gondoskodik arról, hogy a közveszélyes elmebetegek, őrzöngök miképp helyeztessenek el. Ezen törvényzikk értelmében hatósági orvos által kiállított szabályszerű kórrajz alapján vétetnek fel az elmebetegek az országos állami elmeegógyintézetbe, ha azonban ezen intézet elegendő helyiséggel nem rendelkezik, azon esetben az illetékes községek kötelesek őrzöngő veszélyes elmebetegeiket — mindaddig, míg arra alkalmas hely üresedik, — a községben, úgy, a hogy tudják elhelyezni s ápolásban részesíteni.

Ily esetekben és körülmények között kérjük hát, ha vajjon van-e olyan község, mely veszély nélkül eltudná szerencsétlen betegeit oda haza helyezni? Kérjük továbbá, ha vajjon áll-e bármely közigazgatási hatóságnak elegendő eszköz

szolgáltatásra arra, hogy a hivatkozott törvényzikk és a kirovó miniszteri rendeletekben foglalt szigorú intézkedéseket és orvosrendőri felügyeletet kellő eredménnyel képes lenne foganatba venni és gyakorolni?

Ezen két kérdésre bővebb indokolás nélkül röviden megadhatjuk a választ azzal, hogy ismerve a községek szűk anyagi helyzetét, ismerve azon körülményt, hogy nagyon sok községben az anyakönyvi hivatalokat is csak drága építkezés útján tudták elhelyezni, ismerve végül — nem hatósági közegeink munkásságán muló közigazgatási hiányainkat — hatósági közegeinktől és községeinktől sem méltán, sem joggal nem követelhetjük a közveszélyes elmebetegeknek időleges elhelyezését és gondozását sem.

Olvasva és tanulmányozva az új betegápolásra vonatkozó 1898. évi XXI. t. cz. és az ennek végrehajtása iránt kiadott nagymélt. m. kir. belügyminiszteri rendeleteket, itt az alkalom arra, hogy közegészségügyünk továbbfejlesztése érdekében, szerencsétlen elmebajosaink elhelyezésére mielőbb egy alkalmas megfelelő helyiségről gondoskodjunk. — Nincs egy pillanat sem arra, hogy e kérdésnél tovább időzzünk, hanem fogjunk a munkához azonnal és sikeresen!

Nem egyedül a felebaráti szeretet, nem csupán népességi szaporodásunk, hanem városunk anyagi érdekei, kereskedelmünk és iparunk továbbfejlesztése és felvirágzása sugalja nekünk e terv mielőbbi végrehajtását. Vegyük figyelembe azon körülményt, hogy vármegyei kórházunk minden élelmi és ipari cikket helyben szerzi be, lehetetlen el nem ismernünk, hogy kórházunk kibővítése ezen érdekek- és szempontokból is föltötte előnyös.

Régi terv volt már ez nálunk, beszélgettünk, tárgyalgattunk arról, hogy vármegyei kórházunkat bővíteni kell; de mint sok ügygyel vármegyénkben, aggodalmasan késni szoktak, ezen kérdés is csak most került dűlőre. Mint értesülünk, ez aggodalmak még ma sem oszlottak el egészen, mert vannak olyanok, kik a vármegye alapjait féltékenyen őrzik, s ezen intézkedés által ismét újabb megterhelést vélnek vármegyénkire. Igaz, hogy építeni avagy már egy meglévő épületet berendezni semmiből nem lehet, de tudva, hogy míg egyrészt a magas ápolási díjak mellett elhelyezett betegek napi ápolási díjaiból befo-

lyandó jövedelemből befektetésünk megtérülni fog, másrészt pedig lépésről-lépésre büszkén fogjuk közkórházunkat a kor követelményeinek színvonalára emelni. Aggdomlomra okunk egyáltalában nincsen, sőt meg kell ragadnunk az alkalmat, hogy a kormányhatósági intézkedésekkel egyidejűleg igyekezzünk közegészségügyünket hovatovább előre vinni s városunk érdekeit fejleszteni.

Mindezek után vármegyénk törvényhatósági bizottságát és *Bornemisza László* alispánunkat csak melegen üdvözölhetjük, hogy vármegyei közgyűlésünkben és az ezt megelőző állandó választmányban ezen kérdéssel behatóan foglalkozva, annak sürgős megvalósítására kérte ki a vármegye felhatalmazását, — üdvözljük dr. *Löcherer Tamás* vármegyénk közkórházának fáradhatlan ügybuzgó igazgató-főorvosát, ki az emberiségnek szenvedő egységeit egy pillanatig sem késétt orvosi segélyben részesíteni, s ki e kérdést elsőnek vetette fel. Végül üdvözljük Rimaszombat r. tanácsu városát, hogy igyekszik ezen tervet anyagi hozzájárulásával is mielőbb megvalósítani.

Vármegyei közgyűlés.

Törvényhatóságunk folyó hó 25-én tartotta rendes öszi közgyűlését. — Az érdekes és fontos elintézendő tárgysorozat szép számban hozta egyúvé a megyebizottsági tagokat, kik lelkes éljenzéssel fogadták a belépő főispánt.

Hámos László főispán szívélyes szavakkal nyitja meg a közgyűlést és kéri a megyebizottsági tagokat, hogy a felmerülő fontos kérdéseket komoly tárgyalgossággal tárgyalják.

Lukács Géza felolvassa az alispáni jelentést, a melyet térszűke miatt jövő számunkban közlünk.

Felolvastatik a vármegyei költségvetés, a melyet a közgyűlés elfogadott.

Felolvastatták a központi tisztviselők fizetésének 20 százalékkal való felemelésének kérdése.

Szentiványi Árpád kifogásolja, hogy a központi tisztviselők fizetése felemeltessék, míg a főszolgabírák és szolgabírák dotációjáról nem gondoskodnak.

Bornemisza László alispán kifejti, hogy a szolgabírák fizetését a miniszter 20%-al felemelvén, ezen incidensből kifolyólag lett megbízva a közgyűlés bizottsága, hogy a központi tisztviselők fizetését arányosítsa, ez a bizottság tehát nem terjeszkedhetett tovább megbízásánál.

Szentiványi Árpád személyes kérdésben szólal fel, s kijelenti, hogy őt az előtte szóló kijelentése nem győzte meg arról, hogy a szolgabírói kar dotációját nem a legrosszabb.

T Á R C Z A.**Muzsák öröme*).**

Irta: JÓZSA ANTAL.

Utolsó jelenet.

Thalia és Melpomene.

Thalia:

— — — Igy hát e kis helyet
Birtokba vészem. — Az enyém örökre.
Böles itéletek reám ruházta,
Tulajdonával, gondját örömet.
Elvállalom. — Enyém leszen s marad. —
De juttatok tinétek is belőle
Böven. Mert balga volna mind az, a ki
Olyat gondolna, hogy itt, e falak közt,
Csupán csak a színjáték út tanyát.
Oh nemesak ez! — Nézőknek, résztvevőknek
Oly sok bajt, kellemet, naiv gyönyört
Adó „műkedvelés“ derűje mellett,
„Önművelődés“ sokizű gyümölcse is
Táplálja és üdíti majd e helyről
Az éhező és tikkadt lelkeket. —
Azért tehát Klío, Urania
Nem vagytok itt vadidegen helyen;

Habár nem othontokba léztek is:

Vendégül eljöhettek bármikor.

Történelem dicső alakjai,

S a mult idők nagy eseményei

Felújulnak itt olykor egyesek

Betűtudó, regélő ajkain

S a tudomány régiebb, meg újkoru

Vívmányait s felfedezéseit,

A csillagásznak szép komoly tudását,

A philosoph megnyugtató tanát,

S a többi mást megösmérendik innen

A hálás hallgatók, — és szintazonképpen

A költő-dalnokok s dicső regősök

Dalait, énekét, innét adják tovább

Csengő érzelmetes szavak —

Erato, Kallióp nagy gyönyörére.

De Polyhymnia se leszel árva!

Szép honfi-ünnepen, nagy emberek

Dicsőítése napjain, a lelkesült

Szónoklatoknak zengzetes beszéde

E helyről hirdeti gyújtó hatással

A honszerelmet s hősök tetteit. —

Es Eüternek két legszebb zenéje:

A „Hymnus“ lágy imás áhitata,

S a szent szabadság viharos dala:

A harezsi induló is hangzik itten

Majd olykor-olykor! . . . S te játszi kedvű

Örök vidorság képe Terpsichor,

Hiszed, hogy e kis színpad árt neked?

Csalódlól gyermekem. — Igaz, hogy itt *fant*

Nincsen helyed. — De hogyba vége van

A tapsnak, a függöny mikor legördült:

Te léssz az urnő az egész teremben
És rendre, kivilágos kiviradtig
Széles jó kedvvel járhat'd a bolondját.

Melpomene:

Es én velem mi lesz? Nincs itt helyem?
Nekem, ki embereknek csak csupán azt
Adom tanácsul: légy erős! — s gyönyört
Ne léhaságok kábitó zajában
Keress, hanem a férfias komolyság
Munkára kész önértetében és
A házi tűzhely csöndes enyhelyén.
Becsület, munka, emberszeretés
Nem épp' tövistelen, de tiszta és
Egyenes utjain haladj! Imádd
Az istent és imádd hazádat, a mely
Szült és nevelt! . . .!

Thalia:

Ezt mind tanitom én is . . .

Melpomene:

De másként! Mert te csak viaszba irsz.
Én érzeb és márványba vésem azt
Mi örök emberi. Tehát a bünt is,
A mely a nagy szívek erényeit
Kegyetlenül, kajánul összetépi.
S a zsarnokság vad, buta, vérszopó
Gödjét, a mely bitóra küldi és
Vérpadra lökdösi a szent szabadság
Félisten hőseit, és sirjaikba
Tapossa, vad dühvel, jogát, törvényét
Egy ezredéves mult nagy nemzetének . . .
— — Nem kell ilyet feledni végefogytig!

* Mutató szerzőnek ilyen ezimű prólogjából, melyet a polgári olvasókörházi színpadjának felavatása alkalmából f. hó 21-én adtak elő a műkedvelő hölgyek. — L. erről a külön tudósítást.

Kubinyi Géza kifejti, hogy a bizottság feladata az aequiparatio volt, ennek pedig a bizottság meg nem felelt, mert a IV-ik aljegyzőnek 7%-al többet ad, mint a szolgabírónak, ezt igazságtalannak tartja, javasolja tehát, hogy egy bizottság küldessék ki, a mely ma délután kidolgozza az aequiparatio elvei szerint a tisztí fizetéseket, a központ és vidékre egyaránt tekintettel, és ezen munkát alapján legyenek elhatározva a fizetések.

Hámos László főispán azt hiszi, hogy legegyszerűbb, ha a közgyűlés azt mondja ki, hogy a mily mértékben javasolják most a fizetésfelemelés a központi tisztviselőknél, ép oly perczenként szerint emeltesék fel a fősolgabírók és szolgabírók fizetését is.

Kubinyi Aladár is méltányosnak találja az aequiparatio elvét, és itt azt tartja, hogy a megyei tisztviselő épp oly tisztviselő, mint az állami, és épp oly javadalomra tarthat igényt, s épp azért helyes volna a tisztviselőket az állami fizetési rangsúlyokba beosztani, és ezek szerint a fizetéseket az állami skála szerint megadni. — épp azért helyesnek tartaná, ha ezen kérdés újabb előtanulmányozás tárgyává tétetik és az aequiparatio elvi alapon vitetik keresztül.

Máriássy Andor is a munkálatnak egy bizottsághoz való visszautasítása mellett szól.

Molnár József szólal fel, mint a ki azon bizottság tagja volt, a mely most szemrehányást kap, sőt munkálatát visszavetni kívánják. — Kijelenti, hogy csak azt tette, a mire megbízása volt, de ő örül, ha a munkálat kiegészítették; — hozzájárul Kubinyi Aladár előterjesztéséhez.

Márton János is csatlakozik Kubinyi Aladár előterjesztéséhez, és kéri ő is, hogy ily szellemben egy újabb bizottság járjon el.

Hámos László kimondja, hogy a közgyűlés a fizetésfelemeléseket egy újabb bizottság elé terjeszti, és utasítja azt, hogy a munkálatot a Kubinyi Aladár által előterjesztett szellemben dolgozza fel.

Szentiványi Árpád indítványozza, hogy a garami fősolgabírói állás és kerület ügyeinek rendezése már a rendszersítés előtt ezérvazetető volna, e célból az új járások és székhelyeinek megállapítása már most egy bizottság elé utasítsák.

Hámos László és Bornemissa László azt helyeslik, de kéri, hogy a bizottság összeállítását holnap határozzon a közgyűlés.

A vármegye-ház-építés kérdése:

Kubinyi Géza benyújtja a kisebbség indítványát, mely szerint tekintve, hogy Pitta Lipót mint építész meg nem bízható, az építés Quittner és Mandel czégre bízassék.

Kubinyi Aladár felszólal és előadja, hogy a törvényesség és fogház épülete ellen nincs kifogása és Pitta jó építész és megbízható.

Bornemissa László kéri, hogy a kérdés akként tétessék fel, hogy ki fogadja el az állandó választmány javaslatát és ki nem.

Dr. Szeless Ödön külön indítványt terjeszt be, melyben kéri, hogy Hegyi Ferenc és társának adassék át az építkezés. A szavazás megejtetvén, az állandó választmány javaslata és így Pitta Lipót ajánlata elejtetett. — A második szavazás megejtetvén, Mandel, Hoffmann és Quittner czég kapott többséget Hegyi Ferenczel szemben.

Kubinyi Géza kijelenti, hogy Mandel, Hoffmann és Quittner czég ugyanazon áron fogja végezni az építkezést, a hogy azt Pitta Lipót elvállalta volna.

A közgyűlés ezután megszavazta a 2% milleniumi pótdátot és a további tárgyalást holnapra halasztotta, a miről jövő számunkban számolunk be.

Múzsák öröme.

(A polgári olvasókör színpadának felszentelése.)

Csak az első lépést tettük meg s úgy örülünk neki, mint a szülők a járnai tanuló gyermeknek. Nem építettünk hajlékot a múzsáknak, mert erre nincs módunk, — de mint az ő görögök, kik az ut szélén a bükkfa árnyékában fakadó hűs forrás mellett felállították a *thimelét* (oltárt), hogy az arra vetődő utas fáradságát kipihenne áldozatot mutasson be istenének: azt az egyszerű kis oltárt mi is felállítottuk a polgári olvasókör csendes hajlékában, hogy a világhíró útjában hozzánk vetődő művészet a mi sivar társadalmi életünkben is találjon egy tenyérnyi oázisra, melyen felüldülhessen s áldozatát bemutatthassa. Úgy örültünk ennek a kis eredménynek, hogy meg is ünnepeltük.

Pedig csak arról van szó, hogy a polgári olvasókör saját helyiségében egy kis házi színpadot építettett. Nem nagy jelentőségű dolog; alig került pár száz frtba. És az lesz ennek a kis színpadnak rendeltetése, hogy a kör házi multságai, estélyei alkalmával vállalkozó szellemű műkedvelők rajta előadásokat tarthassanak. De e kis alkotás jelentősége tiszteres értékűvé lesz az által, hogy a fejlődő művészet lassanként e helyről fogja szétárasztani sugarait egy oly társadalmi körbe, mely nemes törekvéseinek immár annyi jelét adta! E kör törhetlen akaraterével kibontakozott a szegénység foszlányaiból, tulajdon házat épített magának s abba fényesen berendezkedett, — nyitva tartja kapuit, hogy küszöbén minden tisztességes társadalmi állásu egyén átléphessen akár mint vendég, akár mint leendő házi gazda s szeretettel veszi körül azokat, a kik ott megjelennek.

A szombat esti szerény ünnepélyben igen sokan nem láttak egyebet csak azt, a mi külsőleg szemükbe ötlött: egy szerény, de elég tetszetős formájú alkotmányt, melynek dobogóján néhány műkedvelő megjelent s elmondta a szokásos tetszésnyilvánítások között azt, a mit ilyenkor el szoktak mondani. — Aztán tánczoltak reggelig. De nekünk úgy tetszik, hogy e sablonos formában egy ihletett gondolat nyert kifejezést, mely nemcsak a költői alkotásu prologból s az arra vállalkozó műkedvelők magas színvonalon álló előadásából sugárzott felénk, hanem abból a tényből is, hogy városunk polgári társadalmi ez által ismét egy lépést tett ama posztíójának elfoglalására, melyen a vezéri zászlót magához ragadhatja s büszkén énekelheti el a „lejour des gloire est arrivée“t.

Mert a jövő azé a polgári társaságé, mely vaszorgalommal dolgozik a mindennapi kenyérért, de a kenyérkereső gondokon kívül vannak értékes gondolatai is, műhelyébe beviszi az izlést, s munka- és számadási könyvei közé megszerzi az esztetikát. Szinte álomnak tűnik fel a jövő társadalmának e képe, — de bizonyos, hogy valamikor olyan lesz, a minőnek ma még csak álmodjuk. A legénykedés, az izlés nélküli való helyeskedés a régi rossz szokásokhoz való merev ragaszkodás, mely kínai falként áll a múlt és jövő között, el fognak múlni. Az a kis podium, melyen 8—10 személy ma még csak szorongva állhat meg, óriási térséggé fog növekedni, melyről a szereplők gyönyörködni fognak néző közönségükben s a nézők büszkék lesznek szereplőikre.

E gondolatnak miniatúr kiadását láttuk szombaton este a polgári kör díszes nagy termében, melyet a művelt gondolkozással párosult akarat ez alkalommal a múzsák templomává avatott. Hallottunk ígéretet, melyek költői agyban születtek, s megelevenedtek bájos műkedvelők művészi ihletétől, láttunk egy örömben uszó társaságot, melynek szórakozásában belső tartalom volt s ebben lelkünk előtt megelevenedett az a kép a maga valóságában, melyet a gondolkozó fők az íróasztal fölé hajolva rajzolni próbálgatnak . . .

*

A prolog, melyet felkérésre Józsa Antal azon alkalmából írt, hogy a kör színpadára először lépnek műkedvelőink, azt a gondolatot öltözteti allegorikus mezbe, hogy a művészet városunk falai között otthonra lelt. Igaz, hogy ez otthon szerény és kicsiny, de egyelőre elég arra, hogy abban magaslatos feladatát megkezdhesse. Mnemosüne leányai leszállanak az Olymp meredek oldaláról egy bájos kis pagonyba s örülnek azon, hogy a kedves helyen felüthetik tanyájukat. A pagony az új színpad egyik esinos s igazi illuziót keltő díszlete, a múzsák pedig rimaszombati szép leányok, kik csin- és izléssel kiállított görög stylu remek jelmezeikben pompásan festettek. A diétit gyönyörű női kar előzi meg, melyet Váry János tanított be elismerésre méltó precízitással. A néző tért zsufozásig megtöltő közönség az előfüggönyön átszűrődő akkordok hallatára egyszerre elcsendesült s áhitattal hallgatta a bájos éneket, mely egy pillanatra azt képzelte velünk, hogy egy magasabb igények kielégítésére szolgáló staggioneban gyönyörködünk. — Majd szétválván a függöny. Előtűnk állt a magas Olympnak egyik legkedvesebb lakója: Thalia, a vígjáték múzsája — *Törköly Margit*, — kinek csabos szavára megjelent Erato, a csapongó szerelmi költészet istennője — *Ternyei Margit*, — majd sorban a többi múzsák: Kalliope *Szentmiklóssy Ilonka*, Melpomene *Mészáros Jolán*, — *Terpsichore* — *Veres Ilonka*, *Urania László Zsuzsika*, *Klio Lojkó Mariska*, *Euterpe Szabó Erzsike* és *Polyhymnia Rásky Etelka*. Mindenik múzsza az általa képviselt tudomány vagy művészeti ág nevében szerette volna lefoglalni az új tanyát,

Innen csak én legyek, csak én vagyok
Száműzve egymagam?

Thalia:

Nem, Melpomén,

Te mindenütt jelen vagy fátyoloddal.
Te ott leszel *közönségünk* között. —
Hol emberek létért küzködvé élnek:
Van ott mindég keserv, bú, visszafojtott
Könyű elég. — A szívnek rejtékén
Sok eltitkolt panasz sohajtozik. —
A köznap is terem tragédiákat —
Nehéz az élet harcza annak, a ki
Munkás kezével húzza az igát. —
Hogy lelke terhe könnyűlést találjon,
Gondverte szíve enyhülést vegyen,
Elméje szórakozzék, és felejtjen
Tudjon: sok férfi, nő, csupán azért
Jön ám ide. — És jól teszi bizonytal,
Ha fáradt testét úgy pihenteti,
Hogy lelke is üdül, frissül vele,
S a gond nehéz bilincse meglazul
Töprengő szíve rab reményein . . .
Igy Melpomén — — —

Melpomene:

Ha így van Thalia:

Kibékülök. S veled s a többiekkel
Aldom, dicsérem a kicsiny zugot. —
Legyen öröm s derű tanyázza mindég,
Mosoly s vidámság áradozzon innét,
Viruljon e hely, és az ép kedélynek
Tövistelen virágait teremje
Böven, hogy kedves illatátul

de végre is abban egyeztek meg, hogy megilleti e hely mindeniket s áldást mondottak mindazokra, kiknek agyában az eszme megfogant, s azokra, kik azt létesítették. Az utolsó szavakban a polgári társadalom apoteosisa hangzott felénk.

A prolog költői lélek szüleménye. Irójáról, Józsa Antaltól, eddig is tudtunk annyit, hogy szellemes ember, ki a művészet iránt lelkesedik; azt is tudtuk, hogy a népszerűség ügyeinek egyik legbuzgóbb szolgája, — de mindezen tudásunk most kiegészíthetjük azzal, hogy Józsa Antal ráadásul tehetséges poéta is, kinek költői gondolatai vannak s azokat művészi erővel tudja kifejezni. Ez az első eset, hogy nagyobb becsű alkotással lépett a nyilvánosság elé — és ezzel teljes mértékben feljogosított minket arra, hogy jövő költői munkássága elé a legszebb reményekkel nézhessünk. Prologusának sikere teljes volt; nem csupán azért, mert a fellekesült közönség zajos ovációban részesítette, hanem azért is, mert a szép előadásban érvényesült gondolatainak igazi értékét mindenki felfogta és méltányolta. Azt óhajtuk: írjon máskor is, írjon mentől többet s teljesüljenek a nagy világ előtt azok a szép remények, melyeket ma még csak egy kis város fűz hozzá.

Az előadó kisasszonyok nem műkedvelők, hanem művésznők voltak. Külön-külön mindeniket megilleti az elismerés. Szeretnénk kilencz olyan jelzöt találni szótárunkban, melyekkel vállalkozásukat az elismerés hangján méltányolhatnók — de ha találnánk is: kizárólag nem használhatnók, mert mindenik külön is megérdemelné a kilencz jelzöt. Ha azt mondanók, hogy Veres Ilonka gyönyörű Terpsichore volt: mit szólnának a többi múzsák, kik mindnyájan gyönyörűnek valának? Ha azt mernők megreszkírozni, hogy Törköly Margit a legszebben játszott és szavalt: részrehajlással bélyegeznének meg, mert mindnyájan a legszebben játszottak és szavaltak. Ha a Ternyei Margit ügyességét és otthonosságát illetnők dicséző szóval, ki a költő által neki tulajdonított hivatásának oly kedves formában adott kifejezést, hogy az érdem koszoruját nyílt színen is le kellett aratnia: a kritikai igazság azt hozná magával, hogy mindnyájanak nyujtsunk egy-egy csokrot az elismerés virágaiból. Mert tagadhatatlan, hogy Szentmiklóssy Ilonka olyan Kalliope volt, ki talán még a sugó szívét is hevesebb dobogásra készítette, míg a polgári kör volt és leendő szónokai Rásky Etelkának (Polyhymnia) nyujtották a babért, a historikusok és csillagászok Lojkó Mariska (Klio) és László Zsuzsika (Urania) alakján felejtették szemökét s Szabó Erzsike (Euterpe) édes szava a zene barátaikat andalította el. E kellemes és vidám kedélyű társaságnak komoly szint Melpomene, a tragédia múzsája adott, ki Mészáros Jolánnak drámai erőtel duzzadó alakításában megértette velünk azt a nagy igazságot, hogy a fájdalom a boldogságnak egyik alkatrésze.

A közönség falrengető tappsal jutalmazta az Olymp lakóinak földre szállását s gyönyört sovárgó lelke nem pihent addig, míg egy művészi csoportozatban újra meg nem láthatá őket; hanem ekkor a bájos múzsza ajkak harmonikus dalra fakadtak, melynek dallamát *Váry János* szerezte. E szép szerzemény is általános tetszésben részesült. Végül méltó elismerés koronázta *Törköly Józsefnek* a buzgó rendezőnek fáradságát is, — de az orozslánrészt a prolog jeles költőjének jutott, kit a közönség frenetikus tappsal üdvözölt.

A prolog után Berezik Árpádnak „A váró teremben“ című egyfelvonásos vígjátékát adták elő *Mészáros Malvin* és *Szentesi Tóth Kálmán*. Pompásan összeálló partnerek voltak. Mészáros Malvin k. a. a legrutinirtalab műkedvelők közé tartozik, ki a színpadon oly természetes otthonossággal mozog, mint egy ismerősökből álló társaskörben. Üde hangja, könnyű és fesztelen társalgási modora művészi képességeiről tanuskodnak. Szentesi Tóth Kálmán Csegeiben érvényesítéséhez illő szerephez jutott s a derék műkedvelő szerepeinek előnyeit teljesen ki is aknáta: nyílt színen többször megtapsolták. — A kicsiny szerepével közreműködő *Gelle Barna* is nagyban hozzájárult a sikerhez.

Előadás után égi hölgyek és földi halandók ropogós tánczra perdültek s ezzel az ünnepély-számba menő mulatság a hajnali órákig nyult el.

Teljes elismerés illeti meg a polgári olvasókör vezetőit azért, mert alkalmat adtak a kör tagjainak arra, hogy egy igazán lélekemelő s szívet nemesítő tartalommal bővelkedő mulatságban gyönyörködhesseken, — s még inkább azért, hogy az ilyen mű mulatságok első tényezőjét: a gyönyörű díszletekkel felszerelt színpadot áldozatkézséggel létesítették.

Felfrissüljön a lég és finomuljon
Az izlés; jobbá és nemesbbé
Válják a szívnek érzete . . .

Thalia:

És én . . .

. boldog vagyok, hogy itt is otthont
Találtam e derűs kis szövegetben,
Hogy lelkesülni tudó tiszta szívek
Reám gondoltak e városban is —
Ez elmaradt helyen a nagy világnak —
Hová a műzsaberkek lágy zefirje
Cak néha-néha ritkán téved el . . .
Itt oly kiszáradt, oly sivar a lélek . . .
No de nem erről . . . Mostan csak örülünk
Hogy vannak itten oly szülöttek is,
A kik verejtéküknek áraért
Nemesb, nagy lelki élnek és gyönyörnek
Üdítve éltető vizére vágnak!
Kisérje őket Égnek minden üdve,
Rózsák közt járjanak és léptüket
Kövesse híven a jölet s szerenese. —
Legyenek áldottak szerény körükben
És boldogok . . . És legyen áldva százszor
A hű derék munkás polgári kéz,
A hű derék munkás polgári elme
S az áldozatra kész nemes polgári szív,
Az, a mely itt nekem formálta, véste
Faragta, összerótta s kitalálta
Ezt az egész kis tündérféskert itt.
Legyen megáldva és sokáig éljen,
Éljen maga és majd emléke is
Éljen sokáig! . . .

Agarász-egylet versenyei.

A simonyi kettős malom alatt, a Rima folyó egyik merész kanyarulatánál, a nagy Biriny előtt fensikká fejlődő völgyben a reggeli napsugarat ép szétkergették a kődöt, a mely mint egy színházi függöny gördült föl a szép vidékről.

Reggel 9 óra van, s az agarások naptára október 22-ét mutatja, és nímród fia és leányai jól megjegyezték a terminust, mert perezről-perereze érkeznek a kitűzött találkozási helyre.

Festői pompában vonulnak fel a négyes fogatok, nincsen száma a kettes uri fogatoknak, és egész rajt képeznek a rendelkezésre álló paripák, a melyeken urlovak hajtják agaráikkal a felugratott nyulakat.

A lakások, lovások, kocsisok tarka serege a láncra fűzött agarakat tartja féken, s ezek, mintha a nap jelentőségét megéreznék, vadul üvöltöttek, hogy gyereünk már a nyulak után.

Ezt a fület hasogató ordítást azonban elnyomják a cigány-zene hangjai: „a simonyi kettős malom”-ról szóló akkordok s a jelenlevő festői női csoportok derült kacagása, s az ember szinte fél, hogy ettől a nagy zsidongástól, zajtól a tapasztaltabb nyulak megtudják, hogy ma agarászat van, s tetszedik sátorfájukat és elantolnak a Biriny bozótjai közé, a hol ma nyugodtabban vannak; s mint később kisélt, csakugyan nehezen lehetett egy nyulat találni, bár a kevésbé poetikus lelkűk egyre azt kérdezték, hej pajtás! hát mind kifogattad a nyulakat a verseny előtt?! A jó pajtás persze a Birinytel mentette magát, hogy mind oda vándoroltak ma a nyulak, a hogy a muzsikát, no meg egy pár vezér hangját meghallották, mert ebből biztosra vehették, hogy itt vannak az agarások!

Jól esett a szemnek, ezt a tetőtől-talpig magyar társaságot együtt látni, az ő magyaros külső megjelenésével és szellemével, felidézve egy — már-már letűnt időszak romlatlanul tisztán magyar szellemét, a hol az urtól és uri dámától az utolsó lakájáig magyar minden.

Divattá vált újabb időben csipkedni a régi magyar virtussal ékeskedő sportokat, pedig hát ha létjogosult a foot-ball, a lawn-tennis, a krocket, a lófuttatás, a király kuglizás, a verseny-ivás stb. nemzetközi modern játékok, a melyekért a modern demokrácia is lelkesedik, mert ne volna jogosult a régi magyar nemzeti és nemes társadalom hagyományaként feuntartott agarászat, urkocsiság, kocsi verseny stb?!

A Rákóczy-korszak, a szabadságharc pengéit megbecsüljük, ha azokat az idő rozsdája meg is marta, ép így a magyar karakter nemzeti jellegű kedvteléseit is ne dorongoljuk le, ne vegyük gunnyal, sőt karoljuk fel, mert a szittya-magyar szellem hagyományai, a melyeket a modern merkantill és szociális szellem ugys pusztít, utján csak addig élünk, a míg minden izünkben magyarok vagyunk.

A ki pedig az agarások gyülekezésének képét látta 22-én, az csakugyan egy magyar zamatu képet látott.

A társaság központja Hámos Zoltán, az agarász-egylet elnöke, ki oly sokat fáradozott az egylet újból való felvirágztatására, mellette lovagol bájos leánya Hámos Aranka, ki oly merészen és oly pompásan üli a lovat, hogy a leggyorsabb vágatások közt is az első élén lovagol s mindenki bámulatát magával ragadja. — Az urlovak közt ott látjuk Hámos Aladárt és Putnok Mórict, mint versenybírákat, Repeczky András gypevezért, Farkas Ábrahám, Bornemisza Elemér, Szakall István, Fáy Antal, Hanvay József, Szelezky Zoltán, Ragályi Kálmán, Nagy Iván, Holló Arzén, Hamaliár Lajos egyleti pénztárnok, gr. Almássy Arthur egyleti titkár urakat.

Négyes fogatokkal vettek részt: Kubinyi Géza, Hámos Zoltán, Hámos László, Farkas Ábrahám, Hámos Aladár, Szelezky Zoltán, Putnok Mórict, Hanvay József, Drószeghy Dezső, Holló Arzén. Szép kettes fogatokkal feltűntek: Farkas Zoltán, Farkas Ábrahám, Kubinyi Géza, Dráskóczy László, Hamaliár Lajos, Szakall István, Fáy Antal, gróf Almássy Arthur, Bornemisza Elemér, Nagy Iván s mások.

A tulajdonképeni verseny d. e. 1/2 11-kor kezdődött. Szép agarakkal jelentek meg: Hámos Zoltán, Farkas Zoltán, Szelezky Zoltán, Hámos Aladár, gr. Almássy Arthur, Szakall István, Repeczky Andor, báró Vécsey Antal (Zemplén), Holló Arzén.

Az agarak 22., 23. és 24-én küzdöttek. A kölyök-agarverseny győztese egy ezüst billikkommal: br. Vécsey Antal agara lett. — Az agar-verseny győztese a nagy billikkommal Repeczky András agara lett.

A versenyekben a résztvevő urak családijához tartozó hölgyek is szép koszorút alkottak és emelték a verseny sikerét.

Befejezésül e hó 24-én este a kaszinó nagytermében uri lakomára gyűltek össze az agarások társasága, kik a legjobb kedvvel ünnepelték az elért sikert.

A fényes vacsorát vig táncz követte, a mely a reggeli órákig együtt tartotta a szép társaságot.

A futamok leírását a jövő számunkban közöljük.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, a kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetés megújítását, mint a hátralékos előfizetést sürgősen kiegyenlítani sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Herczegi vadászat. Koburg Fülöp herceg, fiával Lipóttal, f. hó 11-én távozott el megyénkbeli birtokáról: Pohorelláról, Murányon át, Pusztavacsra. Veje Günther, schleswig-Holsteini herceg Dora hercegasszony-nal, ugyanakkor, Poprádon át Prinkenauba utazott. A vadászati évad alatt Wurmbrand Hugó gróf tábornok és Szapáry Péter idözték itt, mint a herceg vendégei. A vadászat a kedvezőtlen idő daczára szép eredménnyel végződött, igen erős 12—14—16 agancsosok kerültek terítékre.

Eltávozás. Tomesányi László kir. táblai bíró folyó hó 24-én távozott el körünkből, hogy új állását Debreczenben elfoglalhassa. Isten vezérelje!

Kitüntetés. Az igazságügyminiszter dr. Kemény Andor, szolnoki törvényszéki bírót — Kemény Bertalan helybeli nyug. községi tanító jeles képzettségű fiát — Budapestre, az igazságügyi minisztériumhoz rendelte be.

Személyi hir. A keresk. minisztérium műszaki tanácsosa: Feigelstock Gyula e napokban városunkban tartózkodott, s a törvényhatósági közutak állapotát és kezelését megvizsgálta. A törvényhatósági közutak legnagyobb részét Jurasko Jakab kir. főmérnökkel együtt beutazta.

A rimaszombati állami elemi iskolához — mely mint ilyen az 1900. január elsejével nyílik meg — kinevezte a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter elnökke: Nagy Ferenc városi főjegyzőt, rendes tagokká pedig: Szeman Endre plebános-alesperest, Glauf Pál ág. hitv. ev. főesperest, Czinke István ev. ref. lelkészt, Singer Leo főrabbit, Molnár Lajos földbirtokost, Kubinyi Aladár tv. elnököt, Baksay István kir. tanácsost, Cziner Miksa ügyvédet, Löcherer Tamás főorvost, Dr. Szeless Ödön ügyvédet, Ternyey János postafőnököt, Kishonty Gyula ügyvédet, Juraskó Jakab főmérnököt, Rábely Miklós nyomdászt, Molnár József ügyvédet, Lukács Géza v. m. főjegyzőt, Varga Lajos építőmestert, Dr. Szabó Károly városi tiszti főorvost, Dr. Veress Samu gym. tanárt, Horváth János földbirtokost, Zachár Gusztáv gym. tanárt, Dr. Wallentinyi Dezső, gym. tanárt, Dr. Meskó Miklós várm. tiszti főorvost, Institorisz Endre ügyvédet, Medvezky Sándor törv. bírót és Tibély Zsigmond kereskedőt.

Közkívánatra második előadás! A rimaszombati polgári olvasókör vigalmi bizottságát több oldalról zaklatják, hogy a saját házi-színpadjának ünnepélyes felavatása alkalmából folyó évi október hó 21-én rendezett gyönyörű szép látványos *műkedvelői előadást* mielőbb ismételjék meg, mert élvezni szeretnék azok is, kik az első előadásnál helyszüke miatt nem vehettek részt. Reméljük és elvárjuk, hogy a vigalmi bizottság figyelembe fogja venni az előadás iránt melegen érdeklődő nagyközönség közóhaját és minden lehetőt el fog követni az iránt, hogy a „Műszak öröme”-ben másodszer is gyönyörködhessünk!

Igazgatósági ülés. A rimaszombati kerületi betegsegélyző pénztár folyó hó 29-ik napján délelőtt 10 órakor az iroda helyiségében igazgatósági ülést tart, melyre a tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

Esküvő. Dr. Bleier Leo oszgyáni körorvos f. hó 31-én d. u. 1 órakor tartja esküvőjét a helybeli izr. templomban Dickmann Annával, Dickmann Ignác helybeli gözmalom tulajdonos szép leányával.

Átalakítás. A helybeli törvényszéki épületben nagyban folynak az átalakítások, hogy a helyiségek a január elsején életbe lépő esküdtszék kívánalmainak megfelelővé tétessenek.

Kinevezések. Nagyrőce városában az 1900. évi január havában megnyitandó állami elemi iskolához gondnoksági tagokul a magy. kir. vallás- és közoktatási minisztérium következőket nevezte ki: Elnökül: Stefanek Károly polgármestert, tagokul pedig: dr. Vieszt Károly, Mihalik Dezső, Prékopa Károly, Cseb János, Dámrély Pál, Petermann Keresztély, Halasi Gyula, Tóth Kálmán, Sturmán János, dr. Hozáczy Ferenc, Posevic Albert és Reusz Lajos ág. ev. lelkészt.

Próba-bál. Dobránszky János táncztanító f. hó 28-án a „Három Rózsa” nagytermében tartja kezdő és haladó növendékeivel a vizsgálatot, s ezzel egybekötve tánczestélyt rendez. Belépti-díj 1 frt. Kezdeté este 8 ó.

Anyakönyvvezetés. A belügyminiszter Gömör- és Kishontvármegyében a sumjacei anyakönyvi kerületbe Szontagh László jegyzőt anyakönyvvezetővé, továbbá a gizebe ifj. Sonkoly József tanítót, a nagy-szlabosiba Luncsek Ferenc segédjegyzőt s végül a sebes-patakiba Stefanik János segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

Házasság. Lorányi Hugó a sztraczenai kohó intézője f. hó 14-én tartotta Pohorellán egybekelési ünnepélyét Schröder Margit Györgyiké-vel, Schröder Gyula pohorellai vasgyár igazgató és neje szül. Venger Laura szeretetreméltó leányával. — Násznapok: Psozka Ferenc főrealiskolai tanár és Székely Vilmos kir. mérnök. — A polgári házasságkötést Kabaja Árpád pohorellai anyakönyvvezető végezte, megható és szívhez szóló szavakat intézván az új házaspárhoz és a hivatalos helyiséget megtöltő gyülekezethez. — A Templomban az oltár előtt Könyig Gusztáv Budapest-Krisztina városi róm. kath. pápai káplán mondott költői lendületű imát. Az ünnepi szertartás után az öröm-szülők lakásán gyűltek egybe az ifju pár rokonai és tisztelői s a kitűnő magyaros lakomát felköszöntők hosszu sora fűszerezte. — Vig zene-szó mellett reggelig tartott a kedélyes mulatság, melynek lezajlása után a boldog ifju pár új fészkebe Sztraczenára vonult. — Boldogság és áldás kísérje a szép frigyet.

Prelátus választás a jászóvári premontrai kanonokrendben. A jászóvári premontrai kanonokrend prelátusa, Benedek Ferenc gyógyithatlan betegsége miatt képtelen a rend további kormányzására. A rend kormánytanácsa már augusztus havában kérte a római szentszéket és az apostoli királyt, hogy engedje meg a koadjutor megválasztását. Mindkét fórum beleegyezett a koadjutor választásába azon feltétellel, hogy a megválasztott egyszersmind az utódlási jogot is megkapja. A választást nov. elején ejtik meg, a melyen Ivánkovich János rosznyói püspök fogja a királyt képviselni. A választó gyűlés három rendtagot kandidál, kik közül a király egyet kinevez. A jászóvári kanonokrendben persze a kandidáció élénk megbeszélés tárgyát képezi. Öt rendtagot emlegetnek: Argalács Márk, jászóvári perjel, ki a prelátus betegsége alatt a rend folyó ügyeit intézte; Károly Irén drt, a nagyváradi jogakadémia és főgimnázium tanárát, kit a rend már a legutóbbi választásán harmadik helyen kandidált Benedek mellett; Nátafalussy Kornél drt, a nagyváradi tankerület királyi főigazgatóját és királyi tanácsost, ki a jászóvári kanonokrend történetirója; Stóhr Szilárd drt, a kassai jogakadémia böleseti tanárát, ki e mellett a jászóvári kanonokrend nemesi konviktusának kormányzója Kassán; s végül Takács Menyhért drt, a kassai főgymn. igazgatóját.

Halálozások. Keresik Pálné folyó hó 19-én elhunyt, koporsóját a hozzátartozók és tisztelők serege kísérte ki az örök nyugalom helyére — Faluba Lajos volt szklánoki tanító, ki e pályán 50 évet töltött, folyó hó 21-én elhunyt. Elhunytával gyermekei és számos rokonaira borított gyászt.

Jegyzői szigorlat. Vármegyénk székházánál november hó 6—7-én tartják a községi és körjegyzői szigorlatot, Első napon írásbeli, másnap szóbeli vizsgálat lesz. Jelentkezni lehet a vizsgára november 4-ig dr. Fornét Gyula th. megyei főjegyzőnél.

A vármegye jövő évi költségvetése. Vármegyénk jövő évi költségvetéséte, beleszámítván a tisztviselők fizetésemelése és az új főszolgabírói hivatal alakítására megkivántató új kiadási tételeket, tesz: 90775 frtot, azaz 181550 koronát, melylyel szemben a fedezet 82617 frt 50 kr, azaz 165235 korona. A 8157 frt 50 kr, azaz 16315 korona hiány pótlása — mint tisztán tisztviselői javadalmazás felemeléséből eredő — indokolt feliratban fog a belügyminisztériumtól kérelmeztetni.

Menetrend változás. A vármegyház nagytermében ma szerdán délután értekezletet tartottak, melyen Görgey László miskolci üzletvezető, Sztankovits Miklós üzletvezető helyettes, Kun Bertalan forgalmi főnök, Hámos főispán, Bornemisza alispán, Kubinyi Géza és Szentiványi Árpád orsz. képviselők, Mihalik Dezső, Farkas Ábrahám, Ragályi Géza stb. vettek részt. Az értekezlet tárgyat azon változások képezték, melyek az 1900. május 1-én életbelépő menetrend készítésénél tervbe vétettek. Ebből minket különösen érdekel az, — hogy az este 1/2 8 órakor induló vonaton kívül más vonatonál — Feleden nem kell várni, és intézkedés történik arra nézve is, hogy I. és II. oszt. személyszállítási kocsik mindig legyen kellő mennyiségben. Rimaszombatból indul majd reggel 1/2 7-kor egy vonat Miskolcz felé, e vonatonak lesz közvetlen csatlakozása a kassai gyorsvonathoz, ugy hogy még az nap vissza lehet jönni Kassáról. Ugyanezen vonat a Budapest felől éjjel jövő utasokat hozza vissza Feledről 8 órakor reggel. Az eddig 1/2 8-kor indult vonat Budapest-felé 1/2 9-kor fog indulni, s 9 órakor megy tovább gyorsított menettel Fülekre. E vonat visszafelé indul 9 óra 5 perccor, s 1/2 10-kor érkezik Rimaszombatba, honnan megy tovább Tiszolcz felé. A 11 órai délelőtti vonat megmarad, délután a 1/4 4-kor induló néhány pereczel később fog menni. Azt, hogy az este 1/2 10-kor Feledről Budapest-felé induló vonathoz néhány személykocsi innen 9 óra tájban indíttassék, nem lehetett kivinni, mert vonatkísérő személyzetet is kellene alkalmazni, s az jelentékeny költségtöbblettel járna. — A rosznyóiaknak is hoz egy kis örömet a menetrendváltozás, mert tovább lehet aludni, mint eddig. A mostanáig reggel 1/2 5-kor indult vonat ugyanis, mely 9-kor érkezett ide, május 1-től 5 óra 50 perccor fog indulni s 1/2 10-kor érkezik városunkba. — A délbén Bánrévére érkező vonat is előnyös lesz, amennyiben végleg nem áll meg itt — mint eddig volt, — hanem bemegy Miskolczra. — Egyszóval az üzletvezetés és a megye kívánságainak igyekszik lehetőleg eleget tenni és a közlekedési viszonyokat javítani. A változásokra különben még visszatérünk annyival is inkább, mert a murányvölgyieknek van jelentékeny sérelmük, melynek eloszlására kell valami expedienstől gondoskodni.

Kinevezés. A helybeli kir. törvényszék elnöke Kovács János es. és kir. közös hadseregbeli tartalékos huszár szakaszvezetőt és Rimaszombati városi rendőr őrzetőt hivatalsszolgárává nevezte ki.

Birtokvétel. Róth Bernát bátkai birtokát Hevessy Béla fűzei birtokos 43000 frtért megvette.

Fizetéseképtelenség. Négyessy Gyula rimaszécsi kereskedő fizetéseképtelenségét jelentette be. Csödbiztossá Kovács Géza törv. albiró, tömeggondnokká Nagy József rimaszécsi ügyvéd, helyettes tömeggondnokká dr. Szeless Ödön rimaszombati ügyvéd neveztetett ki.

Czigány garázdálkodás. Hogy mennyire jogosult a szomszéd megyék azon inézkedése, hogy területükről a kóbor-czigányokat kitiltotta, szomoruan beigazoltatott nálunk is. Ugyanis folyó hó 23-án Dickmann Márkus helybeli gözmalomtulajdonos a jános-ut melletti birtokára menve, látta, hogy a kóbor-czigányok az ut árkába egy utközben elhalt gyermekök hulláját rejtették és repáját alaposan dézsmálják. Dickmann elakarván üzni a hivataln szüretelőket, erőlyes hangon utasította rendre, mire két cigány nekirontott letepertek és arcazt késükkel súlyosan megsértették. A tetteseket elfogták s ma már a helybeli fogház lakói; ügyük pedig a járásbírósnál fog tárgyalatni, hol, hisszük, hogy méltó büntetéseket elfogják nyerni.

A király lova. Ó felsége lipizjai (Isztria) ménese részére már régóta keresnek a kiváló „Pluto” fajból származó apamént. Most sikerült felfedezni a m. kir. állami méntelep rimaszombati osztályán „Pluto Fantasia” apamént; a gyönyörű állatot megtekintette Huska lipizai ménésigazgató is, s jelentése után az elköltö származásu fajmént az udvari ménés számára elszállították. Az első stáció Budapesten volt, hol Darányi Ignác földmiv. miniszter átadta the szép mént Lichtenstein hercegnek, Ó felsége udvarmesterének, aztán elhelyezték egyelőre a várpalota istállójába, honnan a lipizai ménesbe szállítják.

Kamatláb emelés. Az egész országban érezhető pénzzüke folytán beállott kamatláb emelés mi is meg fogjuk érezni, mert — mint halljuk — pénztételeink is emelni fogják a kamatlábat. Reméljük, a betéteknél sem marad el az emelés.

Sertésvész. Ez az ijesztő kór ujólag fellépett városunkban, s a fellépett megbetegedések folytán a város sertés-állományát folyó hó 24-én zár alá helyezte.

Számadás A rimaszombati polgári olvasókör helyiségében f. évi október hó 21-én tartott szini előadás alkalmával a bevétel volt:

belépti-dijakkból:	157 frt 30 kr.
felülfizetésekből:	14 frt 70 kr.
összesen:	172 frt — kr.
a kiadás volt:	65 frt 86 kr.
maradvány:	106 frt 14 kr.

Hálás köszönettel nyugtázzuk a következő szives felülfizetéseket: Bodor István 2 frt. Máriássy István és ifj. Institorisz Endre 1 frt 60—1 frt 60 kr., Dr. Cziner

Miksa és Sarlósné Ruzsicska Ilona (Kaloesa) 1—1 frt, Mindszenty Kálmán, Kuzmányi Gyula, Rábely Miklós, Eckstein Fiesko, ifj. Lévy István, Reisz Dezső és Liszka Károly 60—60 krt. Gallusz Péter, Beeske Bálint és Dobránszky János 50—50 krt. Manczel József 40 krt, Eckstein Samu 30 krt, többen 10 krajczárjával 1 frt 10 krt összesen: 14 frt 70 krt. — Rimaszombat, 1899. október 24.
Rónay Gyula, pénztárnok.

Városi állatorvos jelentése Folyó október 20-án Rimaszombatban tartott állatvásáron az állatforgalom csak mérsékelte volt, mert a kedvező időjárás daczára a felhajtást a mezőgazdasági munkálatok akadályozták. Felhajtott 1411 drb ló, 25 drb bika, 500 drb tehén, 80 drb üsző, 1113 drb ökör, 115 drb tinó, 28 drb szopós borjú, összesen 1861 drb szarvasmarha; 1448 drb juh és kecske; 1130 drb sertés. Összesen: 5850 drb állat. — Elkelt: 11 drb bika, 124 drb tehén, 308 drb ökör, 63 borjú, összesen: 506 drb szarvasmarha; továbbá elkelt: 161 drb ló, 913 drb juh, 157 drb sertés. Magyar jármás ökrök középértékben páronként, elsőminőségűt 650, — középminőségűt 630, — hizlalásra 390 koronáért vettek. Magyar tinók páronként, 2 évesek 290, — 4 évesek 450 koronáért keltek el. A 2—3 éves tarkatínók párja 300—450 korona volt. — Magyar faju tehén darabonként 160—300 korona, — tarka tehén 220—280 korona. Levágásra 108—250 koronáig. Borjúk ára kor és faj szerint 150—260 korona, szopós borjú 20—50 korona volt. — Másodrendű igáslovak darabonként 220—300 koronáig, kis gazdák czéljaira 160—220 koronáért keltek el. — Könnyű kocsis ló ára 160, hátsó ló 450 korona középárban keltek. Levágásra 90—130 koronáig vásároltak. Csikók egy évesig 100—140 korona, 3 évesek 180—260 koronáért keltek darabonként. Juhok: fiatal 8—14 koronáig, öreg 16—25 koronáig vásároltatt darabonként. Levágásra 11—15 koronáért vettek. Anya sertés 50—80 koronáért, 1 éves süldő 24—28 koronáért keltek.

Budapesti hírességek. Budapest székes főváros napról-napra eszintitja magát, mindenütt építenek mindenütt dolgoznak, mintha csak Budapest készülődne a világiállításra. Legújabb is a főváros közepületeinek száma egy szép tempommal szaporodott, a melyet a karmelita rendje épített. A tplom főlavatására a király és Maria Jozefa főherceggasszony is Budapestre érkeztek. Ez volt a mult vasárnap eseménye és az „Ország-Világ” e kiváló szépirodalmi hetilap sietett az ünnepről szép felvételeket készíteni és azokat legújabb számában bemutatni. Ezzel is bebizonyította ez az újság, hogy aktuális eseményeket gyorsabban és szebben egyik hetilapunk sem tudja mutatni. Ez különben az „Ország-Világ”-nak egyik ismert erénye, a mit a magyar olvasó jól ismer és megbecsül, mert e kitünő újság előfizetőinek száma ugyszólván napról-napra gyarapodik. Ezt meghálalando az „Ország-Világ” nemesak kiváló szépirodalmi dolgokat és illusztrációkat közöl hétről-hétre, hanem kéthetenként zenemellékletet is ad, van állandó képes regénymelléklete, karácsonyra pedig díjtalanul pompás kiállítású almanachot küld előfizetőinek. A ki most egy negyedévre két forinttal előfizet, az a karácsonyi almanachot megkapja. Előfizetési pénzek az „Ország-Világ” kiadóhivatalába, hold-uteza 7. sz. alá küldendők, a mely kívánatra mutatószámot is ingyen küld.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős: RÁBELY MIKLÓS.

A lapot közleményekkel ellátja: A SZERKESZTŐ-BIZOTTSÁG.

Magán-hirdetések.

Az indiai * * *

* * fog-gyógykivonat

Bäuchler G.-től a leghathatósabb és legbiztosabb szer a fogfájdalom — legyen az bármily idült — gyors és gyökeres orvoslására. Ezen kiváló szer használati utasítással **Rimaszombatban** csakis **Stech Kálmán** kereskedésében kapható.

3—3

A kőbányai Király-Sörlőző részv.-társaság

„Góliát” MALÁTASÖRE

a legegészségesebb, legtáplálóbb és legkellemesebb üdítő ital.

Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanár urak gyógyczélokra is ajánlják és idegbajokban, vérszegénységénél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik.

25—30

Kapható minden jobb fűszer-kereskedésben és vendéglőben.

Óvakodjunk utánzatoktól.

Eredeti minőségben kapható Rimaszombatban **Heksch Bertalan** fűszerkereskedésében.

Elveszett vizsla.

Egy fekete szőrű kan vizsla, melynek a jobb füléből egy darab le van vágva és „Fripon” névre hallgat, folyó hó 17-én elveszett. A becsületes megtaláló 15 frt jutalomban és a tartásdíj megtérítésében részesül, ha azt a tulajdonos: **özv. Molnár Viktorné** urnóhoz **Abafalára** visszavezeti.

Pályázati hirdetés.

A sajtó-vámosi ev. ref. egyház templomának és tornyának átalakítására, illetve ujjaépítésének vállalatára zárt ajánlati pályázatot hirdet. Az építésre vonatkozó tervek, részletes költségvetés és feltételek alólírott lelkész-nél megtekinthetők.

Pályázati határidő: **folyó év november 30.** Az ajánlatokhoz a vállalati összeg 5% készpénzben vagy takarékbetét könyvben esatolandó.

Sajtó Vámos, (Borsodmegye, u. p. helyben) 1899. okt. 17.
Bartha Mihály, ev. ref. lelkész.

Hirdetmény.

327. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a n.-rözei kir. járásbíróság 1899. évi V. 200. számú végzése következtében **dr. Hozáczy Ferencz** ügyvéd által képviselt **Valder Sándor és fia** javára **Greiner Adél** ellen 154 frt 35 kr s járulékaik erejéig 1899. évi augusztus hó 29. napjának fogatosított kielégítés végrehajtás utján lefoglalt és 435 frtra becsült házi butorok-, italok-, képek és tükörből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a n.-rözei kir. bíróság V. 200 1899. sz. végzése folytán 154 frt 35 kr tőkekövetelés, ennek 1898. évi december hó 20-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 28 frt 90 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig Nagy-Rözeén, alperes lakasan leendő eszközzésére **1899-ik évi október hó 28-ik napjának** délutáni 2 órájára határidőül kitzetik és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagy-Rözeén, 1899. évi október hó 16-án.

Ujházy László, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

A vármegyei közkórháznál az **1900. év január 1-től** megüresedett **segéd-szolgái** eseléd helyre pályázat nyittatik. Felhivatnak azok, kik magyar honosok, irni, olvasni tudnak, nagykoruak, jó erkölcsűek, hogy ezen havi husz (20) forint készpénz és egy évre ötven (50) forint ruhapénz díjazással járó helyre szolgálatot vállalni akarnak, a szolgálati követelmények megtekintése végett a közkórház gondnoki hivatalában **folyó év november hó 30-ig** jelentkezzenek.

Rimaszombat, 1899. október hó 22.

Dr. Löcherer,

Gömörvármegye közkórházának igazgatója.

Eladó Bakker-rosta.

Egy keveset használt, tökéletes jó karban levő **Bakker-rosta jutányos áron eladó. Hol? megtudható e lap kiadóhivatalában.**

1—3

Hirdetmény.

291. szám. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagy-rözei kir. járásbíróság 1899. évi V. 291. számú végzése következtében **Dr. László Kálmán** ügyvéd által képviselt **Nagy Béla** javára **Mayer József** ellen 300 frt s jár. erejéig 1899. évi június hó 13-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján letoglalt és 520 frtra becsült óra, asztal, porzellán edényből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagy-rözei kir. járásbíróság V. 291. 1899. számú végzése folytán 300 frt tőkekövetelés, ennek 1897. évi december hó 17-ik napjától járó kamatai és bíróság már megállapított költségek erejéig alperes gyári irodájában Murányban leendő eszközzésére **1899. évi november hó 6-ik** napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzetik és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Kelt Nagy-Rözeén, 1899. évi október hó 6. napján.

Ujházy László, kir. bir. végrehajtó.

Friss czukrozott déligyümölcs és teasütemények.

HEKSCH BERTALAN

fűszer-, csemege- és lisztkereskedése a „fekete kutyához”

Rimaszombat, Erzsébet-tér.

Van szerenésém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a t. vevőim ismételt kívánságának eleget téve, ezentul az

országos központi mintapincze

borából dús választékban raktárt tartok és azokat a legjutányosabb árak mellett árusítom.

Hogy továbbá a tisztelt vevőim ne legyenek utalva az olesó kávékat külföldről hozatni, azokból is nagy raktárt tartok, és pedig:

Cubát à 1 frt 30 kr. | Gyöngyöt à 1 frt 40 kr.
Jávát à 1 frt 40 kr. | Mokkát à 1 frt 60 kr.

kilogrammonként áruba boesájtom.

Vidéki kávé-megrendelések pontosan és bérmentve eszközöltötnek.

Teljes tisztelettel

HEKSCH BERTALAN.

Szardinia, pizstráng, thun-halak. Caviár.

KOHN ALBERT fakereskedő Rimaszombat.

Van szerenésém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy nagyobb, előnyösebb bevásárlások folytán az **összes faanyagok**, valamint a raktáron levő gazdasági gépek, eredeti Gubiez-ekék, kátrány-lemez, zsalszásnyi cserép és zszindely, tölgyepallók és tölgyoszlop és mindennemű gazdasági eszközök **árait leszállítottam.**

A cséplési és közeledő őszi idény alkalmával legjutányosabb árban szállítok Salgó-Tarjáni, Putnoki és Vadnai köszenet, métermázsanként és egész vagonrakományként, gazdasági gépeket el-
árusítok részletfizetésre is.

Fontos biztosítási ujtás.

Az 1831-ben alakult és 153 millió o.-m. ért. kor. alaptőke és készpénzbeli alapok felett rendelkező **es. kir. szabad. triesti ált. bizt. társ. (Assicurazioni Generali)**

gömörmegyei főügynökségét birom, a biztosítás legújabb intézményét.

Jelzálog-biztosítást eszközölöm, továbbá előforduló mindennemű **tűzbiztosítást**, épületek, takarmány és aratási készletek, ugyszintén törzs- (pauchal) biztosítást és egyéb ingóságot, a **legolcsóbb és legelőnyösebb** díjtételek mellett elfogadtatnak; a biztosítási intézmény ma már igen elterjedt ágazatát az **életbiztosítást** leghathatósabban cultiválva, bátorodom intézetem felette előnyös táblázatait és legolcsóbb díjtételeit ajánlani, ugyszintén a most már oly népszerű **balesetbiztosításokra** vonatkozólag is, a midőn mindenki esekély díjizetés mellett, bekövetkezhető balesetek ellen, családjáról gondoskodhat.

Ezentul is mint eddig, főtörékvesem igen tisztelt vevőim legpontosabb és legjutányosabb kiszolgálása iránt fog irányulni; az eddig irántam tanusított jóakaratu támogatást megköszönve, vagyok teljes tisztelettel

KOHN ALBERT fakereskedő

7—*

és a triesti ált. bizt. társ. (Assicurazioni Generali) gömörmegyei főügynöke